

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра ветеринарної епідеміології та охорони здоров'я тварин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету ветеринарної медицини

Микола ЦВІЛХОВСЬКИЙ
" 28 " 05 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри ветеринарної
епідеміології та охорони здоров'я тварин
Протокол № 5 від « 15 » 05 2024 р.

Завідувач кафедри ветеринарної
епідеміології та охорони здоров'я тварин
Володимир МЕЛЬНИК

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Ветеринарна медицина»
д.вет.н., завідувач кафедри внутрішніх
хвороб тварин

Наталія ГРУШАНСЬКА

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**ПРЕВЕНТИВНІ ВЕТЕРИНАРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАРАЗНИХ ХВОРОБ
СОБАК І КОТІВ**

Галузь знань 21 Ветеринарна медицина

Спеціальність 211 Ветеринарна медицина

Освітня програма Ветеринарна медицина

Факультет (ННІ) ветеринарної медицини

Розробники: Сорокіна Н. Г., доцент кафедри ветеринарної
епідеміології та охорони здоров'я тварин, кандидат вет. наук

Опис навчальної дисципліни

Превентивні ветеринарні технології заразних хвороб собак і котів

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>магістр</i>	
Спеціальність	<i>211 Ветеринарна медицина</i>	
Освітня програма	<i>Ветеринарна медицина</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	75 год	
Кількість кредитів ECTS	2,08	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	6	
Семестр	12	
Лекційні заняття	<i>15 год.</i>	-
Практичні, семінарські заняття	<i>15 год.</i>	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	<i>45 год.</i>	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>2 год.</i>	-

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

“Превентивні ветеринарні технології заразних хвороб собак і котів” (далі – ПВТЗХСК) — це навчальна дисципліна, яка вивчає методи профілактики і заходи боротьби з інфекційними хворобами собак і котів на основі об'єктивних комплексних знань про закономірності епізоотичного процесу (виникнення, прояву, поширення і згасання епізоотій).

Знання, отримані при вивченні навчальної дисципліни ПВТЗХСК та інших навчальних дисциплін, застосовуються та перевіряються у періоди виробничої практики та написання магістерської роботи.

Мета навчальної дисципліни ПВТЗХСК полягає у поглибленні у магістранта теоретичних знань з діагностики, лікування та профілактики інфекційних хвороб собак і котів, набуття ним практичних навиків лабораторної діагностики та підготовці до самостійної наукової й практичної роботи.

Завдання навчальної дисципліни ПВТЗХСК:

- оволодіти сучасними методами діагностики, лікування та профілактики інфекційних хвороб собак і котів;
- навчитись проводити наукові експерименти, здійснювати їх статистичну та математичну обробку, формувати оцінку ризиків щодо захворювань;
- отримати навички та теоретичну підготовку із загальної епізоотології, навчитись аналізувати епізоотичну ситуацію на прикладі інфекційних хвороб собак і котів;
- опрацювати наукові та інформаційні джерела із сфери державних та міжнародних епізоотичних організацій (Міжнародне епізоотичне бюро, Продовольча та

сільськогосподарська організація ООН, Всесвітній фонд дикої природи, Світова організація торгівлі тощо).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сучасні методи досліджень заразних хвороб собак і котів;
- чинні закони та інші нормативно-правові акти щодо безпеки та розповсюдження заразних хвороб собак і котів.

вміти:

- ставити діагноз на інфекційні та інвазійні хвороби собак і котів;
- диференціювати збудників хвороб;
- проводити лабораторні дослідження інфекційно хворих собак і котів та об'єктів довкілля;
- розробляти і упроваджувати лікувально-профілактичні заходи при заразних хворобах собак і котів;
- володіти сучасними методами досліджень.

- ***Набуття компетентностей:***

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
3. Знання та розуміння предметної галузі та професії.
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності).
11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
12. Прагнення до збереження навколишнього середовища

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

13. Здатність встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин різних класів і видів - ссавців, птахів, комах (бджіл), риб та інших хребетних.
14. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час професійної діяльності.
15. Здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час фахової діяльності.
16. Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.
17. Здатність застосовувати методи і методики патолого-анатомічної діагностики хвороб тварин для встановлення остаточного діагнозу та причин їх загибелі.
18. Здатність здійснювати відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.
19. Здатність організовувати і проводити лабораторні та спеціальні діагностичні

дослідження й аналізувати їх результати.

20. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин різних класів і видів, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.
21. Здатність проводити акушерсько-гінекологічні та хірургічні заходи і операції.
22. Здатність розробляти стратегії безпечного, санітарно-обумовленого утримання тварин.
23. Здатність застосовувати знання з біобезпеки, біоетики та добробуту тварин у професійній діяльності.
24. Здатність розробляти та реалізовувати заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.
25. Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології.
26. Здатність проводити судово-ветеринарну експертизу.
27. Здатність організовувати нагляд і контроль виробництва, зберігання, транспортування та реалізації продукції тваринного і рослинного походження.
28. Здатність оберігати довкілля від забруднення відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.
29. Здатність здійснювати маркетинг і менеджмент ветеринарних засобів і послуг у ветеринарній медицині.
30. Здатність використовувати спеціалізовані програмні засоби для виконання професійних завдань.
31. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.
32. Здатність організовувати, здійснювати і контролювати документообіг під час професійної діяльності.
33. Здатність розробляти і реалізовувати заходи щодо керування та упередження радіаційного ураження і забруднення свійських тварин та ценозів в цілому, радіонуклідами.

Програмні результати навчання (ПРН):

1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.
2. Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.
3. Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.
4. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.
5. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень.
6. Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології.
7. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.
8. Здійснювати моніторинг причин поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення довкілля відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.
9. Розробляти заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.
10. Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.
11. Узагальнювати та аналізувати інформацію щодо ефективності роботи ветеринарних

- фахівців різного підпорядкування.
12. Знати правила та законодавчі нормативні акти щодо нагляду і контролю виробництва, зберігання, транспортування та реалізації продукції тваринного і рослинного походження.
 13. Розуміти логічну послідовність дій та вміти оформляти відповідну документацію під час проведення судово-ветеринарної експертизи.
 14. Розуміти сутність процесів виготовлення, зберігання та переробки біологічної сировини.
 15. Знати правила зберігання різних фармацевтичних засобів та біопрепаратів, шляхів їх ентерального чи парентерального застосування, розуміти механізм їх дії, взаємодії та комплексної дії на організм тварин.
 16. Знати принципи та методи маркетингу і менеджменту ветеринарних засобів і послуг у ветеринарній медицині.
 17. Знати правила та вимоги біобезпеки, біоетики та добробуту тварин.
 18. Здійснювати облікову звітність під час фахової діяльності.
 19. Здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.
 20. Володіти спеціалізованими програмними засобами для виконання професійних завдань.
 21. Розробляти заходи щодо упередження радіаційного ураження і забруднення свійських тварин та ценозів радіонуклідами.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти;
- скороченого терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	тижні	денна форма					усього
		у тому числі					
1	2	л	п	лаб	інд	с. р.	9
Змістовий модуль 1.							
Тема 1.1. Сказ. Лептоспіроз	1	2	-	-	-	-	2
Тема 1.2. Сказ. Лептоспіроз собак. Заходи боротьби і профілактика. Елементи епізоотологічного нагляду та досліджень	2	-	2	-	-	5	7
Тема 1.3. Хламідіоз	3	2	-	-	-	-	2
Тема 1.4. Діагностика, лікування і профілактика чуми м'ясоїдних. Заходи боротьби і профілактики парвовірусного ентериту у собак	4	-	2	-	-	5	7
Тема 1.5. Дерматофітози собак і котів	5	2	-	-	-	-	2
Тема 1.6. Перебіг, лікування і профілактика панлейкопенії у котів. Лікування і профілактика каліцивірозу у котів.	6	-	2	-	-	5	7
Тема 1.7. Чума. Парвовірусний ентерит	7	2	-	-	-	-	2
Разом за змістовим модулем 1	7	8	6	-	-	15	29
Змістовий модуль 2.							
Тема 2.1 Діагностика, лікування і	8	-	2	-	-	5	7

профілактика інфекційного трахеобронхіту. Лікування вірусного папіломатозу.							
Тема 2.2. Коронавірусний ентерит. Інфекційний перитоніт	9	2	-	-	-		2
Тема 2.3. Діагностика, лікування і профілактика коронавірусного ентериту собак та інфекційного перитоніту (коронавірусна інфекція котів).	10	-	2	-	-	5	7
Тема 2.4 Панлейкопенія. Каліцивірусна інфекція	11	2	-	-	-		2
Тема 2.5. Вірусний імунодефіцит у котів. Герпесвірусна інфекція у котів.	12	-	2	-	-	5	7
Тема 2.6. Лейкози собак і котів	13	2	-	-	-	5	7
Тема 2.7. Діагностика і заходи боротьби за вірусної лейкемії у котів і собак.	14		2	-	-	5	7
Тема 2.8 Вакцинопрофілактика. Особливості застосування лікарських засобів за інфекційних хвороб у собак і котів	15	1	1	-	-	5	7
Разом за змістовим модулем 2	8	7	9	-	-	30	46

3. Теми практичних занять

№	назва теми	кількість годин
1.	Сказ. Лептоспіроз собак. Заходи боротьби і профілактика. Елементи епізоотологічного нагляду та досліджень	2
2.	Діагностика, лікування і профілактика чуми м'ясоїдних. Заходи боротьби і профілактики парвовірусного ентериту у собак Завдання	2
3.	Перебіг, лікування і профілактика панлейкопенії у котів. Лікування і профілактика каліцивірозу у котів. Елементи епізоотологічного нагляду та досліджень. Завдання	2
4.	Діагностика, лікування і профілактика інфекційного трахеобронхіту. Лікування вірусного папіломатозу. Завдання	2
5.	Коронавірусний ентерит собак. Інфекційний перитоніт (коронавірусна інфекція котів). Завдання	2
6.	Вірусний імунодефіцит у котів. Герпесвірусна інфекція у котів. Завдання	2
7.	Діагностика і заходи боротьби за вірусної лейкемії у котів і собак. Завдання	2
8.	Вакцинопрофілактика. Особливості застосування лікарських засобів за інфекційних хвороб у собак і котів Завдання	1
	Всього	15

4. Теми самостійної роботи

№	назва теми	кількість годин
1.	Сказ. Заходи боротьби і профілактика. Елементи	5

	епізоотологічного нагляду та досліджень	
2.	Лептоспіроз собак. Заходи боротьби, лікування і профілактика	5
3.	Дерматофітози собак і котів	5
4.	Діагностика, лікування і профілактика чуми м'ясоїдних	5
5.	Перебіг, лікування і профілактика панлейкопенії у котів. Елементи епізоотологічного нагляду та досліджень	5
6.	Лікування і профілактика каліцивірозу у котів	5
7.	Вірусний імунодефіцит у котів	5
8.	Герпесвірусна інфекція у котів	5
9.	Інфекційний перитоніт (коронавірусна інфекція котів)	5
	Всього	45

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- захист лабораторних та практичних робіт;
- інші види.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.
- інші види.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати, есе;
- захист лабораторних та практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах
- інші види.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни **R**_{дис} (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи **R**_{нр} (до 70 балів): **R**_{дис} = **R**_{нр} + **R**_{ат}.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3628>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми:
- Недосеков В.В., Гонтарь А.М., Сорокіна Н.Г., Кісера Я.В., Інфекційні хвороби собак і котів. Агроосвіта. 2016. - 234 с.;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;
- програма навчальної (виробничої) практики навчальної дисципліни (якщо вона передбачена навчальним планом).

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Недосеков В.В., Гонтарь А.М., Сорокіна Н.Г., Кісера Я.В., Інфекційні хвороби собак і котів. Агроосвіта. 2016. - 234 с. (http://192.162.132.48:5000/MyWeb/manual/vetmed/Infekciuni_xvorobu_sobak_i_kotiv/Golovna/Golovna.htm).
2. Каришева А.Ф. Спеціальна епізоотологія. – Київ : Вища освіта, 2002. – 703 с.
3. Ярчук Б.М., Вербицький П.І., Литвин В.П. та ін. Загальна епізоотологія. - Біла Церква, 2002,- 656 с.
4. Недосеков В.В., Макаров В.В. Міжнародна класифікація хвороб і особливо небезпечні інфекції тварин/ Навчальний посібник. - Київ. – 2010. 120 с.
5. Практикум з ветеринарної вірусології / В.Г. Скибіцький, І.І. Панікар, О.А. Ткаченко та ін. – К.: Вища освіта, 2008. – 208 с.
6. Борисевич В.Б., Борисевич Б.В. Болезни собак.-К., 1996.-364 с.
7. Шевченко Т.П., Будзанівська І.Г., Поліщук В.П. Віруси мікроорганізмів. Курс лекцій: Навчальний посібник. -К.: Глобус, 2013. -150 с.
8. М. Дей, М. Хорзінек, Р. Шульц та Р. Сквайрс Керівництво з вакцинації собак та котів, розроблене Групою з формування керівництва з вакцинації (VGG) Міжнародної ветеринарної асоціації дрібних тварин (WSAVA), 2015, <https://wsava.org/wp-content/uploads/2020/01/WSAVA-Vaccination-Guidelines-2015.pdf>
9. Ілюстраційні матеріали для лекційного курсу з дисципліни «Ветеринарна вірусологія» для студентів ОКР «Магістр», «Бакалавр»/ Методична розробка, Солодка Л.О., Житомир, 2011, 70 с.
10. Стегній Б.Т., Герілович А.П., Лиманська А.Ю., Болотін В.І., Скрипник А.В., Сапко С.А., Анічин А.Ю. Полімеразна ланцюгова реакція у практиці ветеринарної медицини, Науково-методичний посібник, Харків, 2006, 108 с.
11. Правила відбору зразків патологічного матеріалу, крові, кормів, води та пересилання їх для лабораторного дослідження/ Інструкція. - К., 1997.
12. Vynnycky Emilia, White Richard G. An Introduction to Infectious Disease Modelling. 2016, [//anintroductiontoinfectiousdiseasemodelling.com](http://anintroductiontoinfectiousdiseasemodelling.com).
13. Словник-довідник з вірусології / Укладачі:С.Ю. Шевчук, Р.К. Романюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. – 36 с.
14. Епізоотологічний словник
<http://twin.nauu.kiev.ua/vet/vpol.nsf/b3266a3c17f9bb7085256b870069c0a9/80d1fd7045cca177c225730700364b9a?OpenDocument>

Інформаційні ресурси

1. Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів «Агроосвіта», Електронний посібник «Інфекційні хвороби собак і котів», http://192.162.132.48:5000/MyWeb/manual/vetmed/Infekciuni_xvorobu_sobak_i_kotiv/Golovna/Golovna.htm
2. Всесвітня організація охорони здоров'я тварин (англ. World Organization for Animal Health, Office International des Epizooties, OIE), [//www.oie.int/](http://www.oie.int/)
3. Terrestrial Animal Health Code, GLOSSARY, <https://www.oie.int/index.php?id=169&L=0&htmfile=glossaire.htm>
4. Aquatic Animal Health Code, GLOSSARY, <https://www.oie.int/index.php?id=171&L=0&htmfile=glossaire.htm>
5. Manual of Diagnostic Tests and Vaccines for Terrestrial Animals 2019, <https://www.oie.int/en/standard-setting/terrestrial-manual/access-online/>
6. Manual of Diagnostic Tests for Aquatic Animals, <https://www.oie.int/en/standard-setting/aquatic-manual/>
7. Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (англ. Food and Agriculture Organization, FAO), <http://www.fao.org/>
8. Світова організація торгівлі (англ. World Trade Organization, WTO), <https://www.wto.org/>
9. National Institutes of Health (NIH), <https://www.nih.gov>
10. Всесвітній фонд дикої природи (англ. World Wide Fund for Nature,), <http://wwf.org/>
11. National Center for Biotechnology Information, U.S. National Library of Medicine, Viral Genomes, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/genome/viruses/>
12. Математичне моделювання інфекційних захворювань, Вікіпедія, [//uk.wikipedia.org/wiki/Математичне_моделювання_інфекційних_захворювань](http://uk.wikipedia.org/wiki/Математичне_моделювання_інфекційних_захворювань)
13. Закон України “Про захист населення від інфекційних хвороб” від 6 квітня 2000 року № 1645-III із змінами, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14#Text>
14. Закон України “Про ветеринарну медицину” від 25 червня 1992 року № 2498-XII із змінами, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2498-12>
15. Закон України “Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення ” від 24 лютого 1994 року № 4004-XII із змінами, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/4004-12>
16. Закон України “Про тваринний світ ” від 13 грудня 2001 року № 2894-III, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2894-14>
17. Закон України “Про захист тварин від жорстокого поводження” від 21 лютого 2006 року № 3447-IV із змінами, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/3447-15>
18. Закон України “Про ідентифікацію та реєстрацію тварин” від 4 червня 2009 року № 1445-VI із змінами.
19. Закон України “Про аквакультуру ” від 18 вересня 2012 року № 5293-VI, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/5293-17>
20. Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужба), [//consumer.gov.ua/](http://consumer.gov.ua/)